

ul. Strzegomska 42 j /14, 53-611 Wrocław, Polska
www.geoplan.com.pl, email: info@geoplan.com.pl
tel/fax. (+48)71/3590509, kom. 0501475117
NIP 8981635959, REGON 932773864

GEOPLAN

Investor:

MIASTO IMIELIN
ul. Imielińska 81
41-407 Imielin

Temat:

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA IMIELIN DLA OBSZARU POŁOŻONEGO POMIĘDZY ULICĄ
ŚW. BRATA ALBERTA, TORAMI KOLEJOWYMI PKP,
NASYPEM KOLEJOWYM „MACZKI BÓR”, A ZACHODNIĄ
GRANICĄ MIASTA**

Zakres dokumentów:

Prognoza oddziaływania na środowisko

Data:

11 grudnia 2017 r.

Zespół autorski:

mgr inż. Adrian Luszka – upr. Z-381/KW/247/2014 główny projektant

mgr inż. Katarzyna Matusiak - projektant

mgr inż. Maciej Niźborski - projektant

mgr Tomasz Miłowski - spec. z zakresu ochrony środowiska

mgr inż. Ewa Smolińska - mł. as. projektanta

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE.....	4
1.1	CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	5
1.3	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU ...	5
1.4	USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	7
2.1	POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	7
2.2	BUDOWA GEOLOGICZNA	7
2.3	WODY POWIERZCHNIOWE.....	8
2.4	WODY PODZIEMNE	9
2.5	KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE	11
2.6	UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ.....	12
2.7	GLEBY	13
2.8	ZASOBY NATURALNE	14
2.9	PRZYRODA OŻYWIONA.....	17
2.10	OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE	15
2.11	KRAJOBRAZ	15
2.12	ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	15
2.13	STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	12
2.14	JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO	12
3.	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	15
4.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	16
5.	SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
5.1	WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE.....	16
5.2	WPŁYW NA WODY PODZIEMNE.....	17
5.3	WPŁYW NA KLIMAT	17
5.4	WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	17
5.5	WPŁYW NA GLEBY	17
5.6	WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE	18
5.7	WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	18
5.8	WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004 R. I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	18
5.9	WPŁYW NA KRAJOBRAZ	18
5.10	WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	19
5.11	WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	19
5.11.1	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	19
5.11.2	KLIMAT AKUSTYCZNY	19
5.11.3	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	20
5.11.4	GOSPODARKA ODPADAMI.....	20
5.11.5	TERENY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ	21
5.11.6	ZAGROŻENIE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI	21
6	PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	21

7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	21
8	MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	22
9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	22
10	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	23
11	LITERATURA.....	25
12	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	25

Spis rysunków

Rys. 1 **Położenie geograficzne**

Rys. 2 **Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji**

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2017 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko sporządzonego w 2017 r. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części miasta Imielin dla obszaru położonego pomiędzy ulicą Św. Brata Alberta, torami kolejowymi PKP, nasypem kolejowym „Maczki Bór”, a zachodnią granicą miasta.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu naruszą zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenów ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja jego ustaleń na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera:

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Imielin powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Imielin, które zostało przyjęte uchwałą Nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26 października 2016 r.;
- Obowiązujący na analizowanym obszarze mpzp: Uchwała Nr VII/35/2011 Rady Miasta Imielin z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin w rejonie ulic Satelickiej, Kolejowej, Drzymały, Dobrej i Wyzwolenia (niewielka wschodnia część terenu);
Na pozostałym obszarze brak jest obowiązującego mpzp;
- Wach J., Wach M., Ścisłowski M. 2007, Warunki ekofizjograficzne Miasta Imielin. Przedsiębiorstwo Usługowe Geograf Dąbrowa Górnicza 2007 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Imielin, Geoplan, Wrocław, lipiec 2015 r.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zapoznano się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu;
- zapoznano się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą;
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych;
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą we wrześniu 2017 r.;
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Sporządzając niniejszą prognozę, nie dostrzeżono celów ochrony środowiska określonych w przepisach prawa międzynarodowego, wspólnotowego oraz krajowego, które odnosiłyby się bezpośrednio do obszaru objętego sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tak pod względem geograficznym, jak i funkcjonalnym. Zwrócić należy jednak uwagę na to, że prawodawstwo krajowe, międzynarodowe i wspólnotowe, w sposób mniej lub bardziej abstrakcyjny formułuje określone zasady postępowania (np. nakazy i zakazy). Odnoszą się one również do zagadnień z zakresu ochrony środowiska związanych ze stanowieniem prawa miejscowego.

Na szczeblu krajowym do najważniejszych aktów prawnych, uwzględnionych w projekcie planu, zawierających cele ochrony środowiska należą:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 ze zm.),

- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1289 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.).

Podkreślenia wymaga, że jednym z podstawowych celów wspólnotowych w zakresie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz oceny wpływu na środowisko planów i programów, jest przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektowanego dokumentu w oparciu o przepisy rozdziału 1 działu IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, uwzględniającej dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE. L. 01. 197. 30). W granicach sporządzenia mpzp nie ma obszarów sieci Natura 2000, których podstawą wyznaczania są przepisy prawa wspólnotowego – tzw. Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej. Podsumowując, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, które w świetle art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 z późn. zm.) – ustala się obligatoryjne w planie, oparte są na normach prawa krajowego, zgodnych z prawem wspólnotowym oraz międzynarodowym.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

O przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin dla obszaru położonego pomiędzy ulicą Św. Brata Alberta, torami kolejowymi PKP, nasypem kolejowym „Maczki Bór”, a zachodnią granicą miasta zdecydowała Rada Miasta Imielin uchwałą Nr XXVII/173/2017 z dnia 28 lutego 2017 r., w granicach określonych na załączniku graficznym do tej uchwały. Obszar objęty projektem mpzp znajduje się w zachodniej części miasta, charakterystykę i granice tego terenu przedstawiono w rozdziale 2.1. Celem planu było stworzenie racjonalnego kontekstu prawnego, który umożliwi: skoncentrowany rozwój szeroko rozumianych działalności gospodarczych w sąsiedztwie projektowanej drogi S1, zablokowanie terenów otwartych przed niekontrolowaną zabudową, umożliwienie rozwoju funkcji mieszkalnej, w szczególności w rejonie ul. Drzymały oraz reorganizację układu komunikacyjnego, w szczególności w zakresie powiązania ul. Drzymały z ul. Alberta. W projekcie mpzp ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MN-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej;
- U – teren zabudowy usługowej;
- P-U – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej;
- US – teren usług sportu i rekreacji;
- ZZN – teren zieleni zorganizowanej lub nieurządzonej;
- ZL – teren lasu;
- R – teren rolniczy;
- WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- KK – teren komunikacji kolejowej;
- KDS – teren dróg publicznych klasy ekspresowej;
- KDZ – teren dróg publicznych klasy zbiorczej;
- KDL – teren dróg publicznych klasy lokalnej;
- KDD – teren dróg publicznych klasy dojazdowej;

KDW – teren dróg wewnętrznych.

Ustalenia planu ściśle powiązane są z planowaną realizacją drogi ekspresowej S1 Bielsko-Biała – Mysłowice, której powstanie w sposób znaczny zmieni charakter zachodniej części analizowanego obszaru. W związku z powstaniem tej drogi zaplanowano reorganizację istniejącego układu komunikacyjnego (planowany zjazd z ul. Św. Brata Alberta na trasę S1 oraz powstanie ronda dla obsługi tego węzła). W części zachodniej obszaru wskazano rozległe tereny przemysłowo-usługowe i usługowe. Tereny przemysłowo-usługowe ustalono również w rejonie ul. Klonowej, we wschodniej części obszaru. Spośród terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych wskazano tego typu tereny wzdłuż ul. Św. Brata Alberta oraz ul. M. Drzymały oraz nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż ul. Leśnej. Spośród nowych dróg należy wskazać przedłużenie ul. M. Drzymały w kierunku zachodnim, połączenie drogą klasy lokalna ul. M. Drzymały i ul. Św. Brata Alberta w części wschodniej oraz omawianą już reorganizację ul. Św. Brata Alberta w części południowo-zachodniej. Zdecydowanie nowym elementem jest trasa S1, nie jest ona jednak omawiana w niniejszej prognozie, gdyż dla tego przedsięwzięcia wydana już została decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Nie mniej, jak to już wspomniano, budowa tej trasy będzie miała znaczący wpływ na środowisko przyrodnicze, w tym na zmianę stosunków wodnych i ukształtowanie terenu. Centralną część obszaru planu pozostawiono jako tereny rolne, zieleni niezorganizowanej i tereny leśne.

Spośród uwarunkowań przyrodniczych w projekcie planu uwzględniono występowanie głównego zbiornika wód podziemnych, obiektów zabytkowych, złóż węgla kamiennego oraz terenu górniczego. Nie występują tu jakiegokolwiek formy ochrony przyrody, nie występują tu również zjawiska powodziowe lub osuwiskowe. Nie zostały zidentyfikowane tereny odkształceń związane z obecną lub dawną eksploatacją górniczą. Na obszarze przewidzianym do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a ustalenia planu nie przyczynią się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego, choć w wielu miejscach sposób zagospodarowania zmieni się dość znacząco.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Pod względem administracyjnym analizowany obszar zlokalizowany jest w województwie śląskim, w powiecie bieruńsko-lędzińskim, w zachodniej części miasta Imielin. Granicę południową wyznacza ul. Św. Brata Alberta, granicę wschodnią - linia kolejowa nr 138 relacji Katowice - Oświęcim oraz ul. Wiosenna i ul. K. Miarki, granicę północną - linia kolejowa nr 179 relacji Tychy – Mysłowice Kosztowy MKSB1. Granicę zachodnią stanowi jednocześnie granica miasta, która jednak nie jest opisana jakimikolwiek obiektami geograficznymi w terenie. Powierzchnia terenu objętego planem to ok. 161,76 ha.

W ujęciu regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego¹ analizowany teren znajduje się w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), w makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Pagóry Jaworznickie (341.14).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na rozpatrywanym terenie można wyróżnić dwa piętra strukturalne: waryscyjskie i alpejskie. Piętro waryscyjskie, które tworzą utwory karbonu, ma charakter fałdowo-blokowy. Piętro to w całości jest stosunkowo słabo zbadane i trudno jest wydzielić w jego obrębie jednostki tektoniczne. Dobry stopień rozpoznania cechuje tylko warstwy przypowierzchniowe karbonu górnego.² Osady mezozoiczne należą do alpejskiego piętra strukturalnego i reprezentowane są przez utwory triasu. Piętro to ma charakter pokrywowy, pokrywając wyspowo najwyższe wzniesienia. Osady mezozoiczne zostały pocięte licznymi uskokami w czasie trwania orogenezy alpejskiej. Tektonika tych pokryw jest prawdopodobnie odzwierciedleniem struktur zrębowo-uskokowych starszego podłoża. Pod względem

¹ Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa, 2001 r.;

² Wach J., Wach M., Ścisłowski M. 2007, Warunki ekofizjograficzne Miasta Imielin. Przedsiębiorstwo Usługowe Geograf Dąbrowa Górnicza 2007 r.;

tektonicznym obszar miasta Imielin znajduje się w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego, które oddzielone stopniami uskoku przechodzi ku północy w Zapadlisko Górnośląskie. Występowanie obszaru w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego powoduje powszechność występowania w obniżeniach utworów trzeciorzędowych (miocen – baden), pokrywają one zwartą warstwę całej analizowany obszar, lecz nie odsłaniają się na powierzchni.³ Powierzchniową budowę geologiczną tworzą rozległe pola piasków i żwirów lodowcowych i wodnolodowcowych, deponowane tu w trakcie Zlodowacenia Środkowopolskiego.⁴ Jedynie na niewielkiej północno-zachodniej części terenu odsłaniają się gliny zwałowe. W dolinie Dopływu spod Nowej Gaci występują osady rzeczne, ograniczają się one jednak tylko do najbliższego sąsiedztwa ciek.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody płynące i stojące

Przez obszar objęty opracowaniem przepływa jeden ciek posiadający hydronim, jest to Dopływ spod Nowej Gaci. Ciek ten ma charakter niewielkiego rowu melioracyjnego, uchodzi poza granicami terenu do ciek Przyrwy. W części północno-zachodniej terenu znajduje się również sieć rowów melioracyjnych, jednak ze względu na zarzucenie gospodarki rolnej są one mocno zarosnięte roślinnością trawiastą i chwastami. Spośród wód stojących na analizowanym obszarze znajduje się jeden niewielki (0,08 ha) staw w północno-zachodniej części obszaru objętego mpzp, po zachodniej stronie ul. M. Drzymały i na południe od linii kolejowej. Poza tym stawem brak jest tu innych zbiorników wód powierzchniowych. Ciągłość Dopływu spod Nowej Gaci jest zaburzona prawdopodobnie na skutek podziemnej eksploatacji węgla kamiennego, stąd też część wód od strony wschodniej odprowadzana jest do Imielinki.

Jednolite części wód powierzchniowych

Przez analizowany teren przepływa jeden ciek, który został wyróżniony jako JCWP, jest to Dopływ spod Nowej Gaci nr PLRW200062118866. Analizowany teren znajduje się w zlewniach trzech JCWP: zdecydowana większość terenu w zlewni JCWP nr PLRW200062118866 Dopływ spod Nowej Gaci, część północno-wschodnia w JCWP nr PLRW2000421294 Rów Kosztowski, zaś niewielkie fragmenty północno-wschodnie i południowo-wschodnie w zlewni JCWP nr PLRW20006212994 Imielinka.

Tabela 1 Jednolite Części Wód Powierzchniowych, w granicach których znajduje się obszar objęty opracowaniem

I.p.	Nr JCWP	Nazwa	Typ JCWP	Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1	PLRW200062118866	Dopływ spod Nowej Gaci	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6))	Naturalna część wód	Zły	Zagrożona
2	PLRW2000421294	Rów Kosztowski	Potok wyżynny krzemianowy z substratem gruboziarnistym - zachodni (4)	Naturalna część wód	Zły	Zagrożona
3	PLRW20006212994	Imielinka	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	Silnie zmieniona część wód	Zły	Zagrożona

Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego, opublikowanymi w kwietniu 2015 r. przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, na analizowanym obszarze nie wykazywano zagrożeń powodziowych. Zagrożenia powodziowe nie wynikają również z innych opracowań.

³ Kaziuk H., Lewandowski J., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Kraków, WG, Warszawa, 1978;

⁴ Biernat S., Kryszowska M., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Oświęcim, PIG, Warszawa 1958 r.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanych obszarach nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych ani ich strefy ochronne.

2.4 WODY PODZIEMNE

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków⁵ analizowany teren znajduje się w Regionie Górnośląskim XVI, w podregionie Łaziskim XVI 3. Główny poziom użytkowy stanowią tu utwory karbonu, ale znaczenie mają również utwory czwartorzędowe. Na analizowanym terenie w profilu hydrogeologicznym występują piętra wodonośne w utworach czwartorzędowych oraz karbońskich, jednak za piętro użytkowe uznane zostało jedynie piętro karbońskie. W piętrze tym wydzielono jednostkę hydrogeologiczną⁶ 4Q/bC₃ (część wschodnia terenu) i 3cC₃II.

Czwartorzędowe piętro wodonośne

Osady czwartorzędowe należą do najbardziej zróżnicowanych pod względem litologicznym, co powoduje, iż charakteryzują się one także zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi. Najlepsze warunki dla gromadzenia wody występują w miejscach występowania utworów fluwialnych i fluwioglacjalnych (piaski i żwiry). W podłożu tych piasków występują miększe warstwy nieprzepuszczalne czwartorzędu i trzeciorzędu. Zwierciadło wody w piętrze czwartorzędom utrzymuje się na głębokościach rzędu 0 do 2 m w obrębie dolin i odpowiednio głębiej w obrębie wyniesień i ujawnia wahania zależne od stanu opadów atmosferycznych, dochodzące w ostatnich latach nawet do kilku metrów. Największe miąższości wód czwartorzędowych występują w obrębie dolin kopalnych wypełnionych piaszczysto-żwirowymi utworami czwartorzędomymi. Na obszarze Imielina obniżenia takie występują w południowej części miasta w otoczeniu Zbiornika Imielińskiego oraz w północno-zachodniej części miasta w rejonie Nowej i Starej Gaci. Miąższości czwartorzędowych warstw wodonośnych przekraczają tam 20 m. Zasilanie poziomów wodonośnych odbywa się na całej powierzchni występowania utworów czwartorzędowych. W strefach drenażu dolin może mieć miejsce zasilanie lateralne i pionowe ascenzyjne ze starszych wiekowo poziomów wodonośnych. W przypadku Imielina zasilanie takie ma miejsce z uwagi na wyższe hipsometrycznie położenie starszych utworów triasowych w obrębie Pagórów Imielińskich w północno-wschodniej części miasta. O wypływie wód podziemnych z tych utworów świadczy wysokie występowanie terenów trwale zadarnionych. Odkryta powierzchnia alimentacyjna oraz możliwość zasilania wód czwartorzędowych wodami z przepływających potoków powoduje, iż wody w utworach czwartorzędowych narażone są na zanieczyszczenie, co powoduje niską ich jakość. Z tego powodu wody występujące w utworach czwartorzędowych na obszarze Imielina nie zostały zakwalifikowane do żadnego z użytkowych zbiorników wodonośnych pomimo występowania w ich obrębie dużego zbiornika retencyjnego (Zbiornik Imieliński). Wydajność ujęć studziennych w utworach czwartorzędowych może wahać się od 2 do 30 m³/h. Na obszarze Imielina nie ma dużych ujęć wód podziemnych z utworów czwartorzędowych do celów komunalnych, mogą jednak występować jeszcze ujęcia wody do celów gospodarczych w gospodarstwach indywidualnych.

Karbońskie piętro wodonośne

W profilu hydrogeologicznym karbonu górnego występują zespoły oddzielnych poziomów wodonośnych zbudowanych z piaskowców i mułowców. Poziomy te, o miąższościach od kilku do kilkudziesięciu metrów, są od siebie izolowane wkładkami nieprzepuszczalnych iłowców. W obszarach sedymentacyjnych wyklinowań warstw izolujących, w strefach uskokowych oraz w zasięgu obszarów eksploatacji górniczej obserwuje się łączność hydrauliczną między poszczególnymi poziomami. Karbońskie poziomy wodonośne charakteryzują się zróżnicowanymi właściwościami i parametrami hydrogeologicznymi. Zasilanie karbońskich poziomów wodonośnych następuje na ich bezpośrednich wychodniach lub poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędu, trzeciorzędu i triasu. Intensywność zasilania jest zależna od warunków przykrycia i przepuszczalności

⁵ Józwiak A., Kowalczevska G., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1986 r.;

⁶ Gatlik J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Oświęcim, PIG, Warszawa 1997 r.;

utworów nadległych. Maksymalne zasilanie zachodzi poprzez silnie wodonośne utwory czwartorzędu występujące w dolinach rzecznych rzek współczesnych i dolinach kopalnych. Podstawę drenażu karbońskich poziomów wodonośnych w warunkach naturalnego środowiska stanowiły doliny rzek, głównie Przemszy i jej dopływów. Głębokość drenażu nie przekraczała 150 m. Obecnie podstawę drenażu stanowią wyrobiska górnicze kopalń węgla kamiennego. Na obszarze miasta Imielin poziom ten jest drenowany przez KWK „Ziemowit”, która pompuje z poziomu karbońskiego znaczne ilości wody. Utwory karbońskie zawierają wody zwykle o typie szczelinowo-porowym. Wody te występują głównie w piaskowcach, rzadziej w zlepieńcach. Poziomy wodonośne, z uwagi na przewarstwienia piaskowca utworami nieprzepuszczalnymi, występują wielowarstwowo. Na obszarze Imielina nie ma ujęć wód podziemnych z utworów karbońskich.

Na analizowanym obszarze potencjalna wydajność studni wierconej jest niska i wynosi $> 10 \text{ m}^3/\text{h}$, zasoby dyspozycyjne jednostkowe zostały określone pomiędzy $100 \text{ a } 200 \text{ m}^3/24\text{h}/\text{km}^2$. Stopień zagrożenia tych wód został określony jako średni, co uwarunkowane jest słabą izolacją, oraz obecnością ognisk zanieczyszczeń. Jakość wód jest średnia, woda wymaga prostego uzdatnienia. Parametry obu jednostek hydrogeologicznych przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2 Główne parametry jednostek hydrogeologicznych

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Miąższość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m ² /24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m ³ /24h/km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m ³ /24h/km ²]
3cC ₃ II	C	84	2,1	180	415	159
4Q/bC ₃ II	Q-C	71,7	15,3	85	419	176

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 126 poz. 878) wschodnia część analizowanego terenu znajduje się w obrębie udokumentowanego GZWP nr 452 Zbiornik Chrzanów. W części zachodniej brak jest GZWP.

Jednolite części wód podziemnych

W podziale na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) niemal cały analizowany teren znajduje się w obrębie JCWPd nr 145, jedynie niewielkie skrawki terenu w części północno-wschodniej i południowo-wschodniej znajdują się w obrębie JCWPd nr 146. Dla tych JCWPd w 2016 r. przeprowadzono badania wód w punktach pomiarowych. Wyniki badań przedstawiono poniżej:

Tabela 3 Jakość wód podziemnych w punktach pomiarowych

Nr punktu pomiarowego	Lokalizacja punktu	JCWPd	Wskaźniki fizyczno-chemiczne w zakresie stężeń II klasy jakości	Wskaźniki fizyczno-chemiczne w zakresie stężeń III klasy jakości	Wskaźniki fizyczno-chemiczne w zakresie stężeń IV klasy jakości	Wskaźniki fizyczno-chemiczne w zakresie stężeń V klasy jakości	Klasa jakości – wskaźniki fizyczno-chemiczne	Końcowa klasa jakości
1288	Bieruń	145	NH ₄ , SO ₄ , temp, HCO ₃ , Ca	Mn, O ₂	Fe		IV	III
1326	Tychy	145	NO ₃ , PEW, HCO ₃ , Mg, Na, Ni, Cd, TOC	temp, Zn, Cl	K, Ca	SO ₄ , Mn	V	V
1436	Tychy	145	Fe, temp, HCO ₃	NH ₄ , Ba, O ₂			III	III
1454	Wyry	145	NH ₄ , temp, PEW,	O ₂ , Ca, Ni	Fe, SO ₄ , pH	Mn	V	IV

			HCO ₃ , Mg					
1612	Tychy	145	SO ₄ , temp, Be, Mn	NO ₃	pH, Ni		IV	IV
2688	Lędziny	145	SO ₄ , PEW, Cl	NH ₄ , temp, Ca		Fe, Mn	V	IV
2690	Mysłowice	145	NH ₄ , SO ₄ , PEW, HCO ₃ , Mg, Mn, Ca	Fe, temp, O ₂	K		IV	IV
1223	Imielin	146	SO ₄ , temp, HCO ₃ , Mg, Ca	NO ₃			III	III
2245	Imielin	146	SO ₄ , temp, HCO ₃ , Mg, Ca	NO ₃			III	III

Ujęcia wód podziemnych

Na analizowanym obszarze nie znajdują się ujęcia wód podziemnych ani ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar miasta Imielin należy zaliczyć do dzielnicy XV (dzielnica częstochowsko-kielecka). Jest on położony w południowej części tej dzielnicy. Dzielnicę XV charakteryzują następujące warunki:⁷

- średnia temperatura stycznia wynosi -2 - -3,0°C,
- średnia temperatura lipca około 15-16°C,
- średnia temperatura roczna 7-8°C,
- dni z przymrozkami od 112 do 130,
- dni mroźnych ok. 20-40,
- ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60-80 dni,
- okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- opady atmosferyczne znacznie zróżnicowane, do 650-750 mm/rok,
- przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3-4 m/s.

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), są uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze. Położona na obszarze Bierunia Starego stacja meteorologiczna posiada dane anemometryczne reprezentatywne dla całego regionu. Z danych IMGiW za lata 1961-1990 wynika, iż w rejonie stacji Bieruń Stary dominują wiatry z sektora zachodniego (od SW do NW, ok. 49 % przypadków), znacznie mniejszy (ok. 26 %) jest udział wiatrów wschodnich. Około 19 % przypadków stanowią cisze. Zaobserwowane na stacji IMiGW w Bieruniu Starym dla lat 1961-1990 prędkości wiatrów kształtują się przeciętnie na poziomie 2,2 m/s (średnia roczna). Średnie prędkości wiatrów z poszczególnych kierunków zmieniają się w granicach od 2,1 m/s (SE) do 3,1 m/s (SW, W). Także z kierunku północno-zachodniego (NW) przeciętna prędkość wiatrów jest wysoka i wynosi 3,0 m/s, co wskazuje, iż generalnie wiatry wiejące z sektora zachodniego są silniejsze. Wiatry wiejące z południo-zachodu (SW) sprzyjają przewietrzaniu obszaru obniżając poziomy stężenie zanieczyszczeń w powietrzu. Natomiast wiatry wiejące z innych kierunków powodują nanoszenie tych zanieczyszczeń z innych części GOP-u nad analizowany obszar.

Przy charakterystyce klimatycznej szczególnie istotne są warunki opadowe na analizowanym obszarze, od których zależy ilość wody pozostającej w obiegu. Dla analizowanego obszaru przyjęto dane z posterunku IMiGW w Bieruniu Starym. Średnie roczne sumy opadów

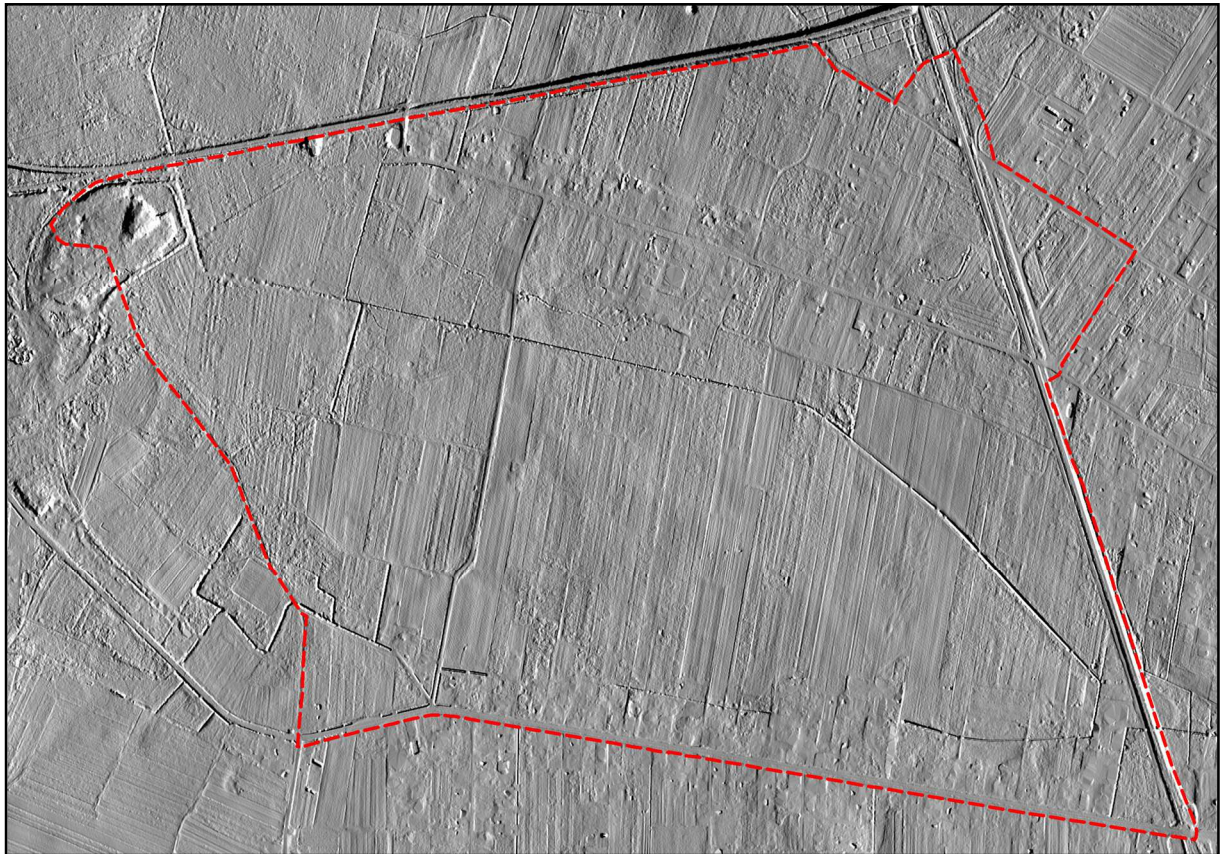
⁷ Na podstawie: Wach J., Wach M., Ścisłowski M. 2007, Warunki ekofizjograficzne Miasta Imielin, Przedsiębiorstwo Usługowe Geograf Dąbrowa Górnicza 2007 r.;

atmosferycznych w Bieruniu Starym kształtują się w granicach 750 mm. Natomiast w latach ekstremalnych zanotowano następujące sumy roczne: w latach wilgotnych - 978 mm i suchych - 568 mm. Stosunek maksymalnych do minimalnych rocznych sum opadów jest bardzo wyrównany, co wskazuje na dużą stabilność warunków występowania opadów w skali regionu. W ciągu roku dominują opady w półroczu letnim. Stosunek średnich sum opadów półroczu letniego do zimowego wynosi 1,7. Średnio na analizowanym obszarze spada w półroczu letnim około 63 % sumy rocznej opadu. Maksimum opadowe występuje w lipcu, średnio po 97 mm opadu. Niemal równie wysokie sumy opadów występują w czerwcu (95 mm) i sierpniu (87 mm). Minima opadowe zaś w lutym i styczniu, kiedy notuje się opady w granicach 40 mm. Dla zasobności wodnej obszaru ma jednak większe znaczenie nie bezwzględna wartość opadów, ale rodzaj i rozkład opadów w roku. W naszej strefie klimatycznej normą jest, iż znacznie mniejsze opady w postaci śniegu występują w okresie zimowym. Przy niskich temperaturach gruntu opady te są akumulowane i następnie w okresie roztopów stosunkowo szybko spływają, powodując znacznie wyższe stany wody niż wysokie opady letnie. Są one również bardziej efektywne w przypadku zasilania wód gruntowych i odbudowy podziemnych zasobów wodnych. Warunkiem jest jednak występowanie zimą dodatnich temperatur, które będą powodowały odwilże i brak przemarznięcia wierzchniej warstwy gruntu. Wysoka efektywność opadów okresu zimowego wynika z faktu, iż niskie stosunkowo temperatury zimowe nie sprzyjają parowaniu i nie występuje wtedy wegetacja.

2.6 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

Ukształtowanie terenu

Analizowany teren położony jest w obrębie płaskiej równiny wodnolodowcowej, której główny kształt modelowany był w okresie Zlodowacenia Środkowopolskiego. Obecnie rzędne terenu wahają się tu pomiędzy 257 do 260 m n.p.m. Jedynie na wschód od linii kolejowej, w rejonie ul. Wiosennej i ul. K. Miarki powierzchnia terenu wznosi się nieco bardziej, do ok. 263 m n.p.m. Brak jest na analizowanym terenie bardziej znaczących form morfologicznych, tak naturalnych, jak i antropogenicznych.

Rysunek 1 Ukształtowanie analizowanego terenu na podstawie Numerycznego Model Terenu

Zjawiska osuwiskowe

Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych, ani występowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Osiadania terenu związane z działalnością górniczą

W głębokim podłożu analizowanego obszaru znajdują się złoża węgla kamiennego: Ziemowit, Łędziny oraz Imielin Północ. Złoża te obecnie prawdopodobnie nie są eksploatowane na analizowanym obszarze, choć wyznaczono tu obszar i teren górniczy. Wg informacji przekazanych przez przedsiębiorcę górniczego nie przewiduje się tu wystąpienia wpływów eksploatacji. W podłożu terenu prawdopodobnie prowadzona była eksploatacja górnicza w przeszłości, lecz brak jest dostępnych danych na ten temat.

2.7 GLEBY

Analizowany obszar w dużej mierze stanowią grunty rolnicze, jednak ze względu na słabe jakości gleb pozostają one ugorowane i zarastają roślinnością ruderalną. Więcej gleb pozostających w użytkowaniu znajduje się w części wschodniej, niż w części zachodniej. Spośród typów gleb największe powierzchnie zajmują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne. Zajmują one centralną część obszaru oraz część północno-wschodnią i wschodnią. Nieco mniejszy jest udział czarnych ziem zdegradowanych i gleb szarych, one z kolei dominują w części zachodniej oraz w otoczeniu Dopływu spod Nowej Gaci. W części wschodniej wyróżnić można jeszcze udział gleb biellicowych i pseudobiellicowych, choć zajmują one zdecydowanie mniejsze powierzchnie. Spośród kompleksów rolniczej przydatności gleb na analizowanym terenie przeważa kompleks żytnio łubinowy (żytni bardzo słaby, 7), nieco mniejszy udział mają kompleksy żytni słaby (6) i zbożowo-pastewny słaby (9). Stosunkowo duży jest również udział użytków zielonych słabych i bardzo słabych (3z), nieco mniejszy użytków zielonych średnich. Usytuowanie poszczególnych kompleksów odpowiada mniej więcej rozłożeniu typów gleb. Użytki zielone słabe i najsłabsze dominują w części zachodniej obszaru. W dolinie Dopływu spod Nowej Gaci dominują kompleksy zbożowo-pastewne słabe. W części północno-wschodniej oraz na południowym skrzydle doliny Dopływu spod Nowej Gaci przeważają

kompleksy żytnio-łubinowe. Według mapy bonitacyjnej gleb występują tu głównie słabe jakościowo gleby, co przekłada się na znaczne powierzchnie gruntów ugorowanych. Największy udział mają grunty orne klas RV i RVI oraz pastwiska klasy PsV. Gleby klasy III na analizowanym obszarze nie występują.

Tabela 4 Bonitacja gleb analizowanego obszaru

Klasa gleby	RIVa	RV	RVI	LV	PsIV	PsV	PsVI
Analizowane tereny ok. 129,53 ha	1,1	51,72	41,66	6,15	0,14	24,45	4,31
100%	0,85	39,93	32,16	4,75	0,11	18,88	3,33

2.8 ZASOBY NATURALNE

Na analizowanym terenie wydzielono cztery złoża kopalin: Ziemowit (ID Midas 374, złożo węgla kamiennego), Łędziny (ID Midas 7101, złożo węgla kamiennego), Łędziny (ID Midas 14011, złożo metanu pokładów węgla), Imielin Północ (ID Midas 18243, złożo węgla kamiennego). Niemal cały analizowany obszar znajduje się w obrębie obszaru górniczego Łędziny I, jedynie niewielki wschodni skrawek terenu znajduje się poza nim. Całość obszaru objętego mpzp znajduje się w obrębie terenu górniczego Łędziny I, jednak nie są tu przewidywane wpływy eksploatacji.

Ziemowit ID Midas 374 Złożo Ziemowit zajmuje centralną i południowo-wschodnią część miasta. Występuje tu 48 pokładów węgla kamiennego, o średniej łącznej miąższości 56 m, należących do warstw łaziskich i orzeskich. Grubość interwału udokumentowanego wynosi od 423 m do 1000 m. Są to węgle energetyczne. Średnia zawartość popiołu w węglu wynosi 14,4%, średnia zawartość siarki całkowitej 1,55%, a wartość opałowa 24030 kJ/kg. Jako kopaliny towarzyszące występują tu łupki ogniotrwałe w formie przerostów o grubości od 0,5 cm do 15 cm oraz metan pokładów węgla. Złożo to jest eksploatowane przez KWK Ziemowit, a dla potrzeb eksploatacji utworzono obszar i teren górniczy Łędziny I. Obiekt zakładu górniczego znajduje się poza granicami miasta Imielin, na terenie sąsiedniej gminy Łędziny. Na terenie miasta Imielin znajduje się na powierzchni tylko jeden obiekt związany z eksploatacją, jest to szyb wentylacyjny W11 położony przy ul. Karolinki. Prace projektowe i budowę kopalni „Ziemowit” podjęto podczas II wojny światowej. Głębianie szybu wentylacyjnego rozpoczęto 29 lipca 1940 r., a szybu głównego 2 października 1942 r. Obszar górniczy przydzielony kopalni w budowie graniczył z uskokiem piastowskim i rozciągał się w kierunku południowym. W 1952 r. 3 grudnia, Kopalnia Węgla Kamiennego „Ziemowit” rozpoczęła wydobywanie. Od tego czasu na łędzińskiej ziemi, pracując obok siebie, łędzińskie kopalnie „Piaś” i „Ziemowit” dawały olbrzymi impuls do rozwoju Łędzin i okolic, stając się głównym pracodawcą na tym terenie. W 1972 r. obie kopalnie przekształcono w jeden zakład górniczy o nazwie „Ziemowit” z wydobywaniem dochodzącym do 16 tysięcy ton węgla na dobę, tworząc największą kopalnię nie tylko w Polsce, ale także w Europie. Głębianie szybów (1976 r.) oraz uruchomienie eksploatacji pokładu 209 na poziomie III – 650 m (1978r.), pozwoliły zwiększyć wydobywanie do 27 000 ton węgla na dobę (1984 r.), doprowadzając w 1986 roku „Ziemowita” na pozycję lidera w polskim górnictwie z wydobywaniem sięgającym ponad 7 000 000 ton węgla rocznie. Od 1 lutego 2003 r. jest zakładem górniczym wchodzącym w skład Kompanii Węglowej S.A., obecnie Polska Grupa Górnicza S.A.

Łędziny ID Midas 7101 Złożo Łędziny zostało udokumentowane pod złożem Ziemowit. Przedział dokumentowania tego złoża to od 1000 m do 1600 m. Występują tu 42 pokłady węgla kamiennego o łącznej miąższości od 60 m do 65 m należące do warstw łaziskich, orzeskich, rudzkich, siodłowych i Porębskich. Są to węgle energetyczne i niewielki procent węgla koksowych. Średnia zawartość popiołu w węglu wynosi 14,37%, średnia zawartość siarki całkowitej 0,55%, a wartość opałowa 26466 kJ/kg. Jako kopalinę towarzyszącą udokumentowano metan pokładów węgla.

Łędziny ID Midas 14011 To złożo metanu pokładów węgla kamiennego. Brak jest szerszych informacji na temat tego złoża. Zasoby metanu tego złoża wynoszą 898,50 mln. m³. Jak do tej pory złożo to nie było przedmiotem eksploatacji.

W głębokim podłożu niewielkiej wschodniej części analizowanego obszaru znajduje się złożo węgla kamiennego „Imielin Północ” (ID Midas 18243). Złożo to zostało udokumentowane w 2016 r.,

a jego zasoby zostały określone na 766.228 tysięcy ton.⁸ Złoże to obecnie nie jest eksploatowane, brak jest bliższych informacji dotyczących tego złoża.

2.9 PRZYRODA OŻYWIONA

Analizowany teren stanowią głównie rozległe tereny rolne, zabudowa zlokalizowana jest jedynie wzdłuż ulic: Św. Brata Alberta oraz ul. M. Drzymały. Zabudowa zlokalizowana jest również na niewielkim terenie, który tworzy trójkąt ul. Kolejowej, ul. Wiosennej i ul. K. Miarki. Jedyne większe tereny leśne znajdują się w północno-zachodniej części obszaru, przez teren ten przebiega ciek o charakterze kanału Dopływ spod Nowej Gaci. Wzdłuż cieku rosną olchy, na pozostałym obszarze rosną sosny, topole, brzozy i dęby. Ze względu na słabą jakość gleb duża część występujących tu gruntów ornych oraz łąk i pastwisk jest ugorowana. Niewielkie fragmenty pozostające w użytkowaniu znajdują się jedynie w centralnej części obszaru. Ponieważ grunty odłogowane są od wielu lat, to częsty jest tu podrost drzew i krzewów: czeremchy amerykańskiej, sosny i brzozy. Udział tych zadrzewień zaznacza się zwłaszcza w części północno-zachodniej. Ciekawym elementem pod względem przyrodniczym jest niewielki staw o powierzchni ok. 0,08 ha położony w rejonie ul. M. Drzymały.

Pomimo, że obszar planu stanowią duże tereny niezabudowane, pozostające w użytkowaniu przyrodniczym, to jednak nie stwierdzono tu występowania stanowisk gatunków roślin chronionych ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych. Teren ten stanowi przykład obszarów rolnych z ustępującym rolnictwem, na których silnie zaznaczyły się procesy sukcesji wtórnej z takimi zjawiskami jak: zmiany właściwości fizycznych gleb, ich przesuszenie, degradacja próchnicy, wymywanie azotu, erozja, nagromadzenie się diaspor chwastów, patogenów chorób i szkodników.

2.10 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na analizowanym obszarze nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.). Teren ten również nie był proponowany do objęcia ochroną, brak jest tu bowiem cennych siedlisk przyrodniczych.

2.11 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie wyróżnić można dwa typy krajobrazu: krajobraz podmiejskich dzielnic z zabudową mieszkaniową jednorodziną wzdłuż głównych ulic oraz krajobraz rolniczy. W północno-zachodniej części obszaru wyróżnić można jeszcze krajobraz leśny. Ze względu na połogie ukształtowanie terenu brak jest tu znaczących otwarć widokowych, czy możliwości obserwacji dalekich krajobrazów. Brak jest także szczególnie cennych elementów krajobrazu, ale i nie występują elementy negatywnie wpływające na krajobraz, choć należy zauważyć, że teren ten prezentowałby się lepiej, gdyby grunty rolne nie były poddane ugorowaniu i nie zarastałyby roślinnością ruderalną. Szczególnie zjawisko to zaznacza się na terenach, na których odłogowanie trwa już od lat i pojawiły się tu takie gatunki jak robinia akacjowa i czeremcha amerykańska, a więc w północno-zachodniej i północno-wschodniej części obszaru.

2.12 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem znajdują się dwa obiekty wpisane do rejestru zabytków, są to dwa budynki usytuowane przy ul. Św. Brata Alberta. Z obiektów planowanych do wpisu do Gminnej Ewidencji Zabytków wskazuje się budkę dróżniczą PKP. Obiekty te zostały wskazane w tekście oraz na rysunku planu.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na niewielkiej części analizowanego obszaru (wschodnia część obszaru w rejonie ul. Miarki, ul. Kolejowej i ul. Wiosennej) obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2011 r. W planie tym wskazano tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i obecnie trwa proces ich

⁸ Bilans zasobów kopalni i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2015 r. MŚ, PiG, Warszawa 2016 r.;

urbanizacji. Na pozostałych obszarach brak jest obowiązujących mpzp, gdzie mimo wszystko, w związku z położeniem analizowanego terenu w pobliżu różnych typów zabudowy, możliwa byłaby realizacja zabudowy na drodze decyzji o warunkach zabudowy na podstawie tzw. „zasady dobrego sąsiedztwa”. Tak więc w przypadku braku realizacji ustaleń planu teren ten mógłby zostać zabudowany, przy czym dopuszczona byłaby pewna dowolność realizacji zabudowy, co mogłoby skutkować powstawaniem obiektów, które nie współgrałyby z otoczeniem lub też lokowane byłyby niezgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony ładu przestrzennego.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym mpzp nie zdiagnozowano problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w tym związanych z występowaniem obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., gdyż takowe nie występują w granicach mpzp.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPLYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Teren stawu w rejonie ul. M. Drzymały oraz ciek Dopływ spod Nowej Gaci pozostawiono na terenach o charakterze przyrodniczym, nie nastąpi więc degradacja tego komponentu środowiska poprzez zajęcie terenu. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala następujące zasady gospodarki wodno-ściekowej:

w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- dopuszczenie lokalizowania indywidualnych ujęć wody;

w zakresie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych:

- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków powstałych na obszarze planu do rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu;
- odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- dopuszczenie lokalizowania:
 - przydomowych oczyszczalni ścieków;
 - zbiorników bezodpływowych;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z ustanowienia aglomeracji Imielin Rozporządzeniem Nr 36/7 Wojewody Śląskiego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Imielin;

w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, z możliwością ich wtórnego wykorzystania;
- zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, poprzez: odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu;
- dopuszczenie podłączenia działek i budynków do sieci kanalizacji deszczowej wybudowanej do ich obsługi.

Podsumowując – w związku z nowo wprowadzanymi funkcjami oraz ustalonym nakazem odprowadzania ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, nie przewiduje się zagrożenia wód

powierzchniowych. W sąsiedztwie i częściowo na terenie objętym planem znajduje się już infrastruktura kanalizacyjna, co minimalizuje jakiegokolwiek zagrożenie.

5.2 WPLYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym obszarze występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych, jak również użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą przedstawione już powyżej zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. W związku z zapisami planu oraz jego charakterem, nie przewiduje się zagrożenia tego elementu środowiska.

5.3 WPLYW NA KLIMAT

Na analizowanym obszarze, w miejscach gdzie brak jest zabudowy, istnieją obecnie głównie grunty nieużytkowane, ruderalne. Realizacja różnego typu funkcji związanych z urbanizacją w żaden sposób nie będzie negatywnie oddziaływać na klimat miasta jako całości. W wyniku zwiększenia powierzchni zabudowanej o zupełnie innym niż obecnie współczynniku pojemności cieplnej i albedo oraz w wyniku zwiększenia szorstkości terenu, niewątpliwie zmianie ulegnie lokalny topoklimat. Występujący w miejscach obecnie niezagospodarowanych topoklimat terenów otwartych zostanie zastąpiony topoklimatem terenów zabudowanych. Dotyczyć to będzie głównie zachodniej i wschodniej części terenu, a także rejonu ul. Leśnej. Zmieni się również topoklimat terenów, które do tej pory stanowiły luki w zabudowie wzdłuż ul. Św. Brata Alberta i ul. M. Drzymały. Podsumowując, nie przewiduje się istotnie oddziałujących na omawiany komponent środowiska zmian związanych z realizacją ustaleń planu, nie mniej lokalnie mogą nastąpić zmiany topoklimatu.

5.4 WPLYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Budowa nowych obiektów o charakterze produkcyjnym, usługowym czy mieszkaniowym wraz z infrastrukturą może wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, jednak jest to wpisane w każde tego typu przedsięwzięcie. Analizując obecne ukształtowanie poszczególnych terenów można domniemywać o konieczności wykonania lokalnych niwelacji terenu. Skala niwelacji i związane z tym przemieszczanie mas ziemnych i skalnych podłoża będzie zależna od konkretnych rozwiązań projektowych, w tym głębokości fundamentów, obecności podpiwniczeń, wymogów technicznych dla dróg dojazdowych, itp. W praktyce zmiany te nie mają żadnego znaczenia na omawiany komponent środowiska, gdyż i tak w miejscu zabudowy będą one niezauważalne, albo odpowiednio zagospodarowane (np. poprzez obsadzenie roślinnością powstałych skarp). Ewentualny nadmiar mas ziemnych lub skalnych może być z powodzeniem zagospodarowany albo na obszarze planu albo poza nim. Ziemia czy kamienie z wykopów są surowcami łatwo zbywalnymi, zwłaszcza na terenie miast i nie ma problemu z ich zagospodarowaniem. Tych problemów projekt planu nie rozstrzyga, gdyż brak jest ku temu umocowań prawnych. Duże przekształcenia terenu będą związane z realizacją trasy S1 w części zachodniej obszaru. Dla tego przedsięwzięcia wydana została już decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, w związku z czym nie jest ono omawiane w niniejszej prognozie, należy jednak mieć świadomość znacznych przekształceń, które powstaną na skutek budowy trasy. Przekształcenia te powstaną również, choć w mniejszym stopniu, na obszarach zabudowy przemysłowo-usługowej w części zachodniej obszaru. Na pozostałym obszarze objętym planem przekształcenia terenu nie będą już tak duże.

5.5 WPLYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmieniają zagospodarowanie, to grunty od lat już odłogowane. W wyniku realizacji ustaleń planu na analizowanym terenie przestanie funkcjonować rolnictwo, a gleby zostaną zdegradowane i przekształcone, przy czym należy pamiętać, że w zdecydowanej większości są to gleby klas słabych i najsłabszych (klasa V i VI). Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161), przekształcenie gleb klasy I-III na cele nierolnicze (poza obszarami miast) oraz gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wymaga zgody odpowiedniego organu. Na terenie objętym planem nie występują gleby klasy I-III, jest on również położony na terenie miasta, stąd brak jest konieczności uzyskania zgody właściwego ministra

na zmianę przeznaczenia. Na skutek ustaleń projektu planu nastąpi konieczność przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne na niewielkim fragmencie w rejonie ul. M. Drzymały (tereny mieszkaniowe) oraz w związku z korektą układu drogowego (rejon ul. Leśnej). Główna powierzchnia leśna pozostanie jednak bez zmian.

5.6 WPLYW NA ZASOBY NATURALNE

Na analizowanym obszarze występuje udokumentowane złożę węgla kamiennego, obszar oraz teren górniczy, zostały one wskazane w projekcie planu. Nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.7 WPLYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Projekt planu ustala możliwość poszerzenia zabudowy na wielu terenach. W części zachodniej obszaru wskazano rozległe tereny przemysłowo-usługowe i usługowe. W wyniku ich powstania w sposób znaczny zmieni się charakter tej części obszaru. Tereny przemysłowo-usługowe wskazano również w rejonie ul. Klonowej, we wschodniej części. Spośród terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych ustalono rozbudowę tego typu terenów wzdłuż ul. Św. Brata Alberta oraz ul. M. Drzymały oraz nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wzdłuż ul. Leśnej. Spośród nowych dróg należy wskazać przedłużenie ul. M. Drzymały w kierunku zachodnim, połączenie drogą klasy lokalna ul. M. Drzymały i ul. Św. Brata Alberta w części wschodniej oraz omawianą już reorganizację ul. Św. Brata Alberta w części południowo-zachodniej. Zdecydowanie nowym elementem jest trasa S1, nie jest ona jednak omawiana w niniejszej prognozie, gdyż dla tego przedsięwzięcia wydana już została decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Nie mniej, jak to już wspomniano, budowa tej trasy będzie miała znaczący wpływ na środowisko przyrodnicze. Centralną część terenu objętego planem pozostawiono jako tereny rolne, zieleni niezorganizowanej i tereny leśne. Wprowadzenie zabudowy na wszystkich terenach przeznaczonych pod urbanizację spowoduje zmianę w środowisku roślinnym, skutkującą między innymi zanikaniem roślinności dotychczas tu występującej na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi, w tym odłogowanymi, zostaną z tych terenów wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla zieleni urządzonej np. w formie ogrodów, zieleńców czy trawników na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość została wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Rozległe tereny przeznaczone do zabudowy nie są szczególnie wartościowe pod względem przyrodniczym. Zmianie przeznaczenia ulegną ugorowane grunty orne porastające roślinnością ruderalną oraz podrostem czeremchy, brzozy i sosny. Na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych, czy cenne siedliska przyrodnicze, a ustalenia planu nie przyczynią się do znaczącego pogorszenia stanu przyrody ożywionej, nie mniej jednak część terenów, które pełnią obecnie funkcję przyrodniczą (częściowo odłogowane grunty orne), zostanie zurbanizowana.

5.8 WPLYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECIA 2004 R.

Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują istniejące lub proponowane formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska.

5.9 WPLYW NA KRAJOBRAZ

W przypadku ul. Św. Brata Alberta oraz ul. M. Drzymały ogólny zarys terenów zurbanizowanych pozostanie niezmienny. Natomiast krajobraz w sposób znaczny zmieni się w części zachodniej terenu i w rejonie ul. Klonowej na krajobraz zurbanizowanych terenów przemysłowych oraz w rejonie ul. Leśnej na krajobraz podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodziną. W części centralnej obszaru krajobraz nie ulegnie zmianie. Zapisy projektu planu, które dążą do zintensyfikowania zabudowy, wpłyną na poprawę krajobrazu i jego zharmonizowanie. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie krajobrazu, nie mniej jednak na wielu terenach występujący tu krajobraz ulegnie zmianie w wyniku ustaleń planu.

5.10 WPLYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na przedmiotowym obszarze znajdują się obiekty o charakterze zabytkowym, dla których projekt planu wprowadza szczegółowe zasady ochrony. Nie przewiduje się zatem zagrożenia dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych.

5.11 WPLYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów przemysłowych i usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie funkcji mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. Zjawisko to może dotyczyć nowych terenów, które wskazano wzdłuż ul. Leśnej oraz jako uzupełnienie zabudowy wzdłuż ul. Św. Alberta i ul. M. Drzymały. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala następujące zasady zaopatrzenia w ciepło:

- indywidualne i zbiorowe zaopatrzenie w energię cieplną;
- stosowanie proekologicznych wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.

Należy zaznaczyć, że pomimo uszczegóławiających ww. zapisów problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadku powstania nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji może ulec pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej.

Zagrożenie ze strony terenów usług i terenów produkcyjnych ocenia się jako niewielkie, ponieważ przed ich realizacją i uruchomieniem muszą one spełnić odpowiednie wymogi w zakresie emisji do powietrza, zdają coroczne sprawozdania z zakresu korzystania ze środowiska, a ponadto podlegają kontroli ze strony WIOŚ. Ostateczna ocena będzie jednak dotyczyła konkretnych przedsięwzięć przy założeniu zgodnym z art. 144 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, tj. ich oddziaływanie nie powinno wykraczać poza teren danego inwestora. Jednocześnie mają one być usytuowane z dala od terenów mieszkaniowych.

Zagrożenie ze strony układu komunikacyjnego, które będą towarzyszyły wprowadzanym funkcjom, ocenia się na tym etapie jako niewielkie, gdyż wszystkie wskazane w projekcie planu nowe drogi będą miały niskie klasy, zwykle nie stanowią one źródeł znaczących zanieczyszczeń. Wpływ trasy S1 został szczegółowo zbadany w raporcie oddziaływania na środowisko, dla tego przedsięwzięcia wydano już decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to produkcyjnych, czy usługowych, czy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. rozległe tereny przemysłowe w pobliżu terenów chronionych akustycznie. Niewątpliwie jednak wprowadzenie urbanizacji na nieużytkowane dotychczas tereny może spowodować pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym. Na dzień dzisiejszy we wschodniej części obszaru brak jest jakichkolwiek emitorów hałasu.

Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej czy usługowej poszczególne tereny „wypełnią” się odgłosami życia codziennego, jak np. ruch samochodów, rozmowy, śmiech, koszenie trawników, szczekanie psów. Wszystkie te elementy spowodują, że jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, czego muszą być świadome osoby wybierające to miejsce dla przyszłego zamieszkania. Projekt planu nie wprowadza nowych dróg, które mogłyby powodować znaczące przekroczenie norm akustycznych. Wszystkie wskazane w projekcie planu nowe drogi będą miały niskie klasy, zwykle nie stanowią one źródła znaczących przekroczeń norm akustycznych. Wpływ trasy S1 na klimat akustyczny został szczegółowo zbadany w raporcie oddziaływania na środowisko, dla tego przedsięwzięcia wydano już decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Do rodzajów zabezpieczeń należy np.: prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W przypadku zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń można zaliczyć np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin, odpowiednia lokalizacja emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanych obszarach.

5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza odrębnych zapisów co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Jest to zgodne z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1537 ze zm.). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na powstawanie nowej zabudowy niewątpliwie wzrośnie ilość powstających odpadów, choć nie będzie to wzrost znaczący i będą one zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, stojącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 z późn. zm.), ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1289), jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta. Nie ma zatem potrzeby ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia przepisami miejscowego planu, ustalono jedynie, by kwestie te były regulowane zgodnie ze stosownymi aktami prawnymi dotyczącymi gospodarki odpadami.

5.11.5 TERENY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

Na analizowanym obszarze nie występuje zagrożenie powodziowe, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

5.11.6 ZAGROŻENIE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI

Na analizowanym obszarze nie występują zjawiska osuwiskowe, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu ze względu na swoją skalę, wprowadzone funkcje oraz odległość od granic Rzeczypospolitej Polskiej, nie będzie potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- dopuszczenie lokalizowania indywidualnych ujęć wody;

w zakresie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych:

- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków powstałych na obszarze planu do rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu;
- odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- dopuszczenie lokalizowania:
 - przydomowych oczyszczalni ścieków;
 - zbiorników bezodpływowych;
- nakaz uwzględnienia wymogów wynikających z ustanowienia aglomeracji Imielin Rozporządzeniem Nr 36/7 Wojewody Śląskiego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Imielin;

w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, z możliwością ich wtórnego wykorzystania;
- zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, poprzez: odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu;
- dopuszczenie podłączenia działek i budynków do sieci kanalizacji deszczowej wybudowanej do ich obsługi;

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- zasilanie w energię elektryczną wysokiego napięcia liniami napowietrznymi lub kablami podziemnymi;
- zasilanie w energię elektryczną średniego i niskiego napięcia kablami podziemnymi;

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych zbiorników z gazem płynnym;

w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną:

- indywidualne i zbiorowe zaopatrzenie w energię ciepłą;
- stosowanie proekologicznych wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza;
- dopuszczenie stosowania systemu trójgeneracyjnego;

w zakresie gospodarki odpadami ustala się:

- gospodarowanie odpadami w sposób zgodny z przepisami odrębnymi;

w pozostałym zakresie:

- szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- uwzględniono występowanie obiektów zabytkowych;
- uwzględniono występowanie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych;
- uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego, obszaru i terenu górniczego.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 Prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska, w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na terenach objętych planem, ani w ich pobliżu, nie występują obszary Natura 2000, a projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność tych obszarów, stąd nie zachodzi konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu).

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planistycznych generalnie należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, rejestrowanie wniosków o ich sporządzenie lub zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- ocena zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z mpzp,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- oceny rozwoju gospodarczego (np. przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, powierzchni urządzonych terenów zieleni).

Zgodnie z art. 25 ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń projektu tego planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywania standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian – kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW).

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczyła miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części miasta Imielin. Granicę południową wyznacza ul. Św. Brata Alberta, granicę wschodnią - linia kolejowa nr 138 relacji Katowice - Oświęcim oraz ul. Wiosenna i ul. K. Miarki, granicę północną - linia kolejowa nr 179 relacji Tychy – Mysłowice Kosztowy MKSB1. Granicę zachodnią stanowi jednocześnie granica miasta, która jednak nie jest opisana jakimikolwiek obiektami geograficznymi w terenie. Powierzchnia terenu objętego planem to ok. 161,76 ha. Celem planu było stworzenie racjonalnego kontekstu prawnego, który umożliwi: skoncentrowany rozwój szeroko rozumianych działalności gospodarczych w sąsiedztwie projektowanej drogi S1, zablokowanie terenów otwartych przed niekontrolowaną zabudową, umożliwienie rozwoju funkcji mieszkalnej, w szczególności w rejonie ul. Drzymały oraz reorganizację układu komunikacyjnego, w szczególności w zakresie powiązania ul. Drzymały z ul. Alberta.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

W budowie geologicznej analizowanego terenu udział biorą osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich. Na analizowanym terenie nie występują ciekły powierzchniowe, ani zbiorniki wód powierzchniowych za wyjątkiem kilku rowów melioracyjnych, ciekły Dopływ spod Nowej Gaci oraz jednego niewielkiego stawu. Na terenie objętym planem występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach karbońskich, wydzielono tu także główny zbiornik wód podziemnych. W głębokim podłożu analizowanego obszaru znajdują się złoża węgla kamiennego i metanu, ustanowiono tu obszar i teren górniczy. Według informacji przekazanych przez przedsiębiorcę górniczego nie przewiduje się tu wystąpienia wpływów eksploatacji. Analizowany teren stanowią głównie rozległe tereny rolne, zabudowa zlokalizowana jest jedynie wzdłuż ulic: Św. Brata Alberta oraz ul. M. Drzymały. Zabudowa zlokalizowana jest również na niewielkim terenie, który tworzy trójkąt ul. Kolejowej, ul. Wiosennej i ul. K. Miarki. Jedyne większe tereny leśne znajdują się w północno-zachodniej części obszaru, przez teren ten przebiega ciek o charakterze kanału Dopływ spod Nowej Gaci. Wzdłuż ciekły rosną olchy, na pozostałym obszarze: sosny, topole, brzozy i dęby. Ze względu na słabą jakość gleb duża część występujących tu gruntów ornych oraz łąk i pastwisk jest ugorowana. Niewielkie fragmenty pozostające w użytkowaniu znajdują się jedynie w centralnej części obszaru. Ponieważ grunty odłogowane są od wielu lat, to częsty jest tu podrost drzew i krzewów: czerechy amerykańskiej, sosny i brzozy. Udział tych zadrzewień zaznacza się zwłaszcza w części północno-zachodniej. Ciekawym elementem pod względem przyrodniczym jest niewielki staw o powierzchni ok. 0,08 ha położony w rejonie ul. M. Drzymały.

Pomimo, że teren stanowią duże tereny niezabudowane, pozostające w użytkowaniu przyrodniczym, to jednak nie stwierdzono na całym analizowanym obszarze stanowisk gatunków roślin chronionych ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych. Teren ten stanowi przykład obszarów rolnych z ustępującym rolnictwem, na których silnie zaznaczyły się procesy sukcesji wtórnej z takimi zjawiskami jak zmiany właściwości fizycznych gleb, ich przesuszenie, degradacja próchnicy, wymywanie azotu, erozja, nagromadzenie się diaspor chwastów, patogenów chorób i szkodników. Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody, teren ten również nie był proponowany do objęcia ochroną.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna zostanie przekształcona na terenach wskazanych do urbanizacji. Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują istniejące lub proponowane formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska. Teren objęty planem nie pełni funkcji korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, gdyż znajduje się pośród istniejącej zabudowy. Znajduje się również poza korytarzami ekologicznymi dla ptaków. W wyniku realizacji ustaleń planu nie przewiduje się zagrożeń dla ciągłości

korytarzy ekologicznych. Nie zakłada się zagrożenia związanego z pogorszeniem jakości powietrza atmosferycznego oraz klimatu akustycznego. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D. i inni: „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M3463C Oświęcim, Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 2002 r.;

Absalon D. i inni: „Mapa hydrologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M3463C Oświęcim, Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 2002 r.;

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2015 r. MŚ, PIG, Warszawa 2016 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl>;

Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

Główny Urząd Statystyczny – strona internetowa www.gus.pl;

Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd meteorologiczny i hydrologiczny, Warszawa, 1948r.;

Jóźwiak A., Kowalczyńska G., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1986 r.;

Kaziuk H., Lewandowski J., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1979 r.;

Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa, 2001 r.;

Matuszkiewicz J.M.: Potencjalna roślinność naturalna Polski. IGiPZ PAN, Warszawa 2008 r.;

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Imielin, Geoplan, Wrocław, lipiec 2015 r.;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl>;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Strzezińska K, Formowicz R., Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 2002 r.;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Imielin, które zostało przyjęte uchwałą Nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26 października 2016 r.

Wach J., Wach M., Ścisłowski M. 2007, Warunki ekofizjograficzne Miasta Imielin, Przedsiębiorstwo Usługowe Geograf Dąbrowa Górnicza 2007 r.;

Wilanowski S., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50000, ark. Oświęcim, PIG 2001 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Ul. Leśna, centralna część obszaru

Fot. 3 Odłogowane tereny rolne w północno-zachodniej części obszaru

Fot. 2 Niewielki staw w rejonie ul. M. Drzymały

Fot. 4 Doptyw spod Nowej Gaci

Fot. 5 Ul. M. Drzymały

Fot. 7 Teren o charakterze ruderalnym, wschodnia część obszaru, widok z ul. Klonowej

Fot. 6 Zadrzewienia o charakterze ruderalnym w północno-wschodniej części obszaru

Fot. 8 Ul. Klonowa, wschodnia część obszaru